Aanvrager:	**Stichting Van Eesterenmuseum**
Titel:	**Activiteitenplan 2027-2028: Kleur & Utopie**
Gevraagd bedrag:	**€ 125.000 per jaar**

POSITIEF

Inleiding en samenvatting
Stichting Van Eesterenmuseum doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld Activiteitenplan 2027-2028: Kleur & Utopie. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Stichting Van Eesterenmuseum heeft ingediend binnen het landsdeel west.

Van Eesteren Museum is een museum over architectuur, stedenbouw en design. Het vertelt het historische, actuele en toekomstige verhaal van deze disciplines, vaak verbonden aan het Amsterdamse stadsdeel Nieuw-West. Het museum vat architectuur, design en stedenbouw op in de breedste zin van het woord: Wie én wat maakt de stad? Dat zijn niet alleen de ontwerpers, maar juist ook de bewoners. De missie van Van Eesteren Museum is: 'Van Eesteren Museum beoogt de publieke waardering voor de cultuur-maatschappelijke betekenis van architectuur, design en stedenbouw te vergroten met een programma geworteld in de geschiedenis, het alledaagse leven én de toekomst van Amsterdam Nieuw-West.'

Het museum structureert haar programma rondom jaarthema's, residenties en onderzoek. In 2027 stelt het museum het jaarthema kleur centraal, onder de officiële titel: 'The Gift of Colour'. Het museum zal een jaar lang via verschillende disciplines de kleurrijke samenleving onderzoeken, agenderen en verdiepen. In de huidige tijden van opkomend fascisme en alledaags racisme acht het museum dit onderwerp bijzonder actueel en relevant. Dit jaar richt het zich specifiek op ambacht, kunst in de publieke ruimte, social designprojecten met buurtbewoners, coöperatieve sociale woningbouw, collectieve ontwerpmethodes en mode als communicatiemiddel. Naast de programmering rondom het jaarthema nodigt het Van Eesteren Museum ook ieder jaar twee residents uit; makers die een open uitnodiging krijgen om te reflecteren op het jaarthema, op Nieuw-West, op de ideeën van Van Eesteren of op de huidige stand van zaken van hun creatieve discipline. In 2027 zijn dat modeontwerpers Teigetje & Woelrat en kunstenaar en grafisch ontwerper Serana Angelista. Daarnaast vindt in de museumwoning een project plaats van ontwerper Emma van Noort die de rol van de huisvrouw in de jaren vijftig in de context van de opkomst van de hedendaagse 'trad-wife' onderzoekt. Het reguliere programma bestaat onder meer uit de tentoonstelling 'Nieuwelingen', het 'Halal Food Festival', de KetiKoti-viering, 'De Nacht van de Architectuur' en de reguliere wandel- en fietstochten. Ten slotte werkt het museum voor het educatieprogramma samen met zes technasia-scholen aan een project waarin scholieren een ontwerp maken voor het toekomstige Slavernijmuseum.

Overwegingen van de adviescommissie
De adviescommissie is positief over de aanvraag van het Van Eesterenmuseum. Ze spreekt van een goed uitgewerkt en relevant programma waarmee de instelling een onderscheidende positie inneemt in het ontwerpveld. De verbinding van het gehele programma met het erfgoed en de buurt vindt de commissie intelligent en zeer goed doordacht. De jaarthema The Gift of Colour noemt ze aansprekend, actueel en gelaagd. De commissie is ook positief over de beoogde tentoonstellingen over het werk van Joost van Roojen, de tentoonstelling 'Café Aubette & Nelly van Doesburg' en de presentatie van het 'SpeesBookLookPak', een experimenteel 'werk- en denkpak' van ontwerper Iris de Leeuw. Ook de betrokkenheid in het jaarprogramma van makers als

Emma van Noort, Serana Angelista en de modeontwerpers en kunstenaarsduo Teigetje & Woelrat vindt ze verrassend. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het programma dan ook als goed. Ze heeft veel vertrouwen in zowel de vakdeskundigheid, als de zeggingskracht en oorspronkelijkheid van het programma.

Ook over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief. Ze beoordeelt de aanvraagt op dit criterium als goed. De brede benadering tot de disciplines architectuur, design en stedenbouw vindt de commissie onderscheidend en voorbeeldstellend. De vraagstelling naar wie én wat de stad maakt, en de aandacht voor zowel ontwerpers alsook voor de bewoners acht de commissie van waarde. De presentatie van architectuurstudio Time to Access sluit hierbij goed aan. De tentoonstelling presenteert ideeën, concrete voorbeelden en toekomstbeelden van architectuur die uitgaat van solidariteit in een stad die bewoners samen maken. De commissie vindt het daarbij waardevol dat er ook een verbinding wordt gemaakt met de twee nieuwe wooncoöperaties die het bureau op dit moment in Nieuw-West realiseert. In het algemeen vindt de commissie het bewonderingswaardig hoe de instelling verschillende doelgroepen van professionals tot buurtbewoners aanspreekt en actief betrekt. Ook constateert de commissie dat de instelling lokaal goed verankerd is en tegelijkertijd binnen een relevant nationaal netwerk opereert. De samenwerking met diverse instellingen, waaronder wijkorganisaties en scholen, acht de commissie van belang.

De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot publieksbereik en toegankelijkheid als goed. Er zit veel diversiteit in de programmering en de commissie ziet dat het museum een divers en groeiend publiek weet te bereiken. De commissie vindt het positief dat er naast de specifieke trajecten zoals residencies ook ruimte is voor meer laagdrempelige activiteiten, zoals gesprekken en wandelingen. De commissie waardeert de reflectie en realistische benadering ten opzichte van het publieksbereik. De aandacht voor meer betrokkenheid van de bezoekers en herhaalbezoek vindt de commissie goed. In haar communicatiestrategie gaat het museum uit van een meertalige en gelaagde stad. De commissie vindt het positief dat communicatie wordt aangepast aan context en publiek. Zo vormen Nederlands en Engels de basis, en worden talen toegevoegd als projecten of de beoogde gemeenschappen erom vragen.

De commissie beoordeelt de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als ruim voldoende. In 2024 en 2025 heeft het van Eesterenmuseum een positief exploitatiesaldo behaald waardoor het eigen vermogen van het museum is toegenomen. Dit heeft ook een positief effect op de financiële ratio's en daarmee de financiële gezondheid van de organisatie. De organisatie heeft een brede vorm van cofinanciering op de begroting gezet die in lijn ligt met eerder behaalde resultaten. De commissie vindt het positief dat het museum de afgelopen twee jaar veel aandacht heeft besteed aan de herstructurering van de organisatie, met name het marketing- en communicatiedeel, maar ook de verbeterde aansturing van de vrijwilligers. De organisatie geeft een goede reflectie op de toepassing van de Fair Practice Code waarbij ingegaan wordt op 'fair care', werkdruk, veiligheid en welzijn. Het museum is daarbij eerlijk over de uitdagingen ten aanzien van de bredere implementatie van de code die het ervaart als kleine organisatie, sterk afhankelijk van projectfinanciering.

Over het geheel genomen beoordeelt de commissie de aanvraag als goed waar het gaat om de mate van consistentie in doel en opzet. Het Van Eesterenmuseum neemt een eigen, onderscheidende positie binnen het ontwerpveld in. De uitwerking van het voorstel is goed en alle onderdelen in de aanvraag zijn voldoende met elkaar in balans. De commissie spreekt hierdoor haar vertrouwen uit voor het komend jaarprogramma dat bestaat uit een mooie diversiteit aan programmaformats.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds
De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van Stichting Van Eesterenmuseum te honoreren. De aanvraag scoort over het geheel genomen goed op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling vanuit diens kerntaak met het activiteitenplan een waardevolle bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie in Nederland.